

ZÁKLADNÍ NORMA ZDRAVOTNICKÝCH ZNALOSTÍ

MUDr. Pavel Srnský

ZÁKLADNÍ NORMA ZDRAVOTNICKÝCH ZNALOSTÍ

1. Úvod	str. 7
2. Zabezpečení místa nehody	str. 8
Zajištění bezpečnosti všech zúčastněných	
Postup na místě nehody s větším množstvím postižených	
Přivolání odborné pomoci	
Psychologické působení záchránce	
3. Odsun z dosahu nebezpečí	str. 12
Odsun Rautekovým způsobem	
Odsun doprovodem	
Přenášení v náručí	
Přenášení přes ramena	
Odnesení na sedadle ze dvou rukou	
4. Celkové vyšetření postiženého	str. 16
Správná diagnostika poranění	
Fyzikální vyšetření postiženého	
Postup při fyzikálním vyšetření	
5. Zástava krvácení	str. 19
Principy zástavy krvácení	
Vnější tepenné krvácení	
Vnější žilní krvácení	
Vnitřní krvácení	
6. Šokové stavy	str. 24
7. Bezdědomí	str. 26
8. Kardiopulmonální resuscitace	str. 30
Definice	
Zástava dechu, umělé dýchání	
Zástava oběhu, nepřímá srdeční masáž	
Algoritmus KPR	
KPR u dětí	
9. Další závažná poranění	str. 38
Poranění hrudníku	
Poranění břicha	
Mozkolebeční poranění	
Rány, chemická poranění	
Popáleniny	
Poranění pohybového aparátu	
10. Neúrazové urgentní stavy	str. 49
Angina pectoris, infarkt myokardu	
Asthma bronchiale	
NADSTAVBOVÁ ČÁST PRO PEDAGOGICKÉ PRACOVNÍKY A PRACOVNÍKY S DĚTMI A MLÁDEŽÍ	
11. Další závažná poranění v dětském věku	str. 51
Tepelná poranění - přehřátí, podchlazení	

Úraz elektrickým proudem	
Tonutí	
Cizí tělesa v těle	
12. Neúrazové naléhavé stavy u dětí	str. 59
Mdloba	
Záchvat akutní dušnosti	
Anafylaktická reakce	
Naléhavé stavy při cukrovce	
Záchvat křečí	
13. První pomoc při otravách	str. 67
14. Náhlé psychické poruchy	str. 74
15. Znalosti o hnutí ČK a ČP – doporučená literatura	str. 76

1 Úvod

Náhlé postižení zdraví je neočekávaná příhoda, která se může stát kdykoliv, kdekoliv a komukoliv z nás. Vzniká v důsledku **úrazového děje**, může být projevem **záchvatu** (dekompenzace) **vnitřního onemocnění**, důvodem může být **otrava**.

Poskytnutí pomoci druhému člověku v nouzi je pro většinu z nás samozřejmostí. Znalost poskytování první pomoci by mělo patřit k **základnímu vzdělání** každého člověka. Pravidla nejsou vůbec složitá, často lze jednoduchým manévrem zachránit život (například záklon hlavy k uvolnění dýchacích cest při bezvědomí). Jde o to se s problematikou první pomoci **vhodnou formou seznámit**, praktickým nácvikem **získat určitou zručnost a zkušenost** a v případě potřeby **mít dobrou vůli pomoci** druhému člověku. Čím více teoretických znalostí a praktických zkušeností záchránce má, tím větší je klid a profesionalita patrná z jeho počínání a samozřejmě také naděje na úspěch.

Je vhodné si uvědomit, že každý z nás je **nejen potenciálním záchránce**m, který pomáhá neznámému člověku při nehodě na ulici (velikou roli mohou hrát emoce především při poskytování pomoci blízké osobě). Každý z nás je ale **i potenciálním postiženým**, doufajícím v případě vlastní nouze v brzkou a správnou pomoc druhé osoby.

Zdravotnickou první pomoc definujeme jako soubor jednoduchých a účelných opatření, sloužících k bezprostřední pomoci při náhlém postižení zdraví. Tato opatření lze provádět kdekoliv a kdykoliv se základním zdravotnickým materiálem, často s jeho jednoduchou improvizací nebo pouze s holýma rukama.

Základní úkoly zdravotnické první pomoci:

- provést úkony zachraňující život a včas přivolat odbornou pomoc – Zdravotnickou záchrannou službu (ZZS)
- v případě potřeby odsunout postiženého z dosahu nebezpečí
- správným ošetřením poranění zmírnit postiženému bolest
- předejít komplikacím, která mohou poranění provázet, snížit riziko pozdních následků
- vytvořit podmínky pro rychlé a uspokojivé uzdravení.